

Raps tåler ikke konkurrence tidligt i vækstsæsonen, og derfor er det meget vigtigt, at spildkorn bekæmpes. Det fremgår af en ny FarmTest om pløjefri etablering af vinterraps, som også vurderer, at alle metoder kan give en tilfredsstillende etablering, men nogle metoder stiller større krav til management og forholdene i marken end andre metoder. (Arkivfoto: Kaj Lund Sørensen)

Pløjefri etablering af vinterraps i FarmTest

Gennemgangen af ni cases har vist, at jorden, vejret og timingen er afgørende for, at vinterrapsen etableres godt og ensartet med de pløjefrie metoder.

I en FarmTest er såmaskinens opbygning, sårarbejdet og den efterfølgende fremspiring vurderet efter såning med ni såmaskiner til pløjefri etablering.

Der er gennemført besøg på ni lokaliteter med forskellige metoder til pløjefri etablering af vinterraps. Her er der gennemført en vurdering dels af sårarbejdet under udførelsen, dels af vinterrapsens generelle tilstand to til fire uger efter såningen.

Gennemgangen af de ni cases har vist, at jorden, vejret og timingen er afgørende for, at vinterrapsen etableres godt og ensartet med de pløjefrie metoder.

De ni maskiner er Agrisem Cultiplow Seeder, Claydon Hybrid Drill, Dal-Bo demo-maskine, HE-VA Sub-Tiller, Horsch Focus CS, Horsch Focus TD, Kverneland CTC, ScanGrubber JB og Väderstad Spirit Strip-Till.

Nogle metoder stiller større krav

Vurderingen er, at alle metoder kan give en tilfredsstillende etablering, men nogle metoder stiller større krav til management og forholdene i marken end andre metoder.

- Raps tåler ikke konkurrence tidligt i vækstsæsonen, og derfor er det meget vigtigt, at spildkorn bekæmpes.

- På lerjorder kan snegle være et meget stort problem. Derfor anbefales det at undersøge snegleforekomsten i stubmarken, så risikoen for angreb kan vurderes. Risikoen for snegleangreb ved grubbesåning kan reduceres ved at harve før grubbesåning,

eventuelt suppleret med en bekæmpelse med sneglemidler. Husk at sneglemidler kun virker tilfredsstillende ved en rettidig behandling, hedder

det blandt andet i sammendraget.

Tilpas metode og teknik til din jord og de aktuelle forhold:

- Halm- og stubmanagement er en vigtig disciplin ved al pløjefri dyrkning. Tag en beslutning herom i god tid inden såning. Mangelfuld halm- og stubhåndtering kan medføre sammenklumpning og i værste fald egentlig tilstopning af maskinen. Frø, der placeres oven på halmstrå, vil ofte resultere i en væsentligt ringere fremspiring.
- På sværere jordtyper vælges metoder, der inkluderer en overfladisk jordbearbejdning ved harvning eller strigling af marken. Vælg en maskintype, der lukker sårillen grundigt.
- Undersøg jordstrukturen med jordspyd og indstil så vidt muligt bearbejdningsdybden efter behovet.
- Det anbefales, at der harves/grubbes cirka fem cm under behandlingssål, hvor jorden er tjenlig. Ved grubning/dybdeharvning i forbindelse med rapssåning indgår dyb jordløsning dermed som en del af sædskiftet.
- Vælg tandtype efter jordbundsforhold, så våd, leret underjord aldrig løftes op til overfladen.
- Så ikke vinterraps, hvis der er udsigt til store nedbørsmængder i dagene umiddelbart efter såning.
- Hav fokus på indsåning til korrekt plantetal.
- Overvej mulighederne for at placere gødning i forbindelse med såning. Gødningsplacering er med til at sikre en ensartet etablering, og at vinterrapsen kommer godt fra start.
- Hop ud af traktøren og vurder arbejdet løbende under udførelsen.

Valget af pløjefri etablering af vinterraps er især relevant, hvor der er:

- Kapacitetsproblemer ved vinterrapsåning, og den pløjefri metode dermed øger muligheden for rettidig etablering af vinterrapsen.
- Udtalt behov for dyb jordbundsløsning på grund af rodstandsede jordlag.
- Behov for grubning som en metode til at øge vandledningsevnen i jorden.

Kilde: Farmtest Maskiner og planteavl 126.

Kilde: Farmtest Maskiner og planteavl 126.